

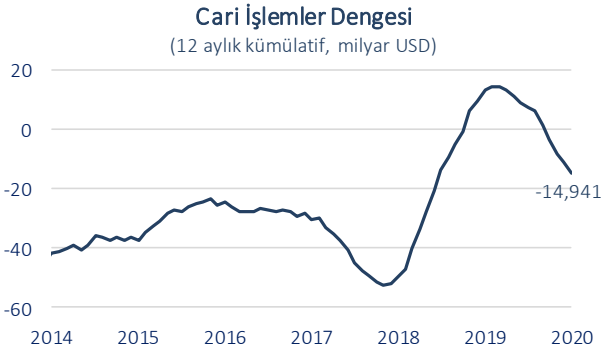

Temmuz'da dış ticaret açığı %18,2 daraldı.

TÜİK verilerine göre Temmuz ayında ihracat hacmi geçen yılın aynı ayına kıyasla %5,8 azalarak 15 milyar USD olurken, ithalat %7,9 düşerek 17,7 milyar USD düzeyinde gerçekleşti. Böylece, dış ticaret açığı yıllık bazda %18,2 daralarak 2,7 milyar USD'ye geriledi. Ocak-Temmuz 2020 döneminde ise dış ticaret açığı yıllık bazda %55,6 genişledi. Bu dönemde ihracatın ithalatı karşılama oranı 2019'daki %85,9 seviyesinden %77,2'ye geriledi.

Cari denge Temmuz'da 1,8 milyar USD açık verdi.

Geçtiğimiz yıl Temmuz ayında 2 milyar USD fazla veren cari denge bu yılın aynı ayında 1,8 milyar USD açık verdi. Bu gelişmede, taşımacılık ve seyahat gelirindeki azalışa bağlı olarak net hizmet gelirlerinin geçen yılın aynı ayına göre 4,6 milyar USD azalması etkili oldu. 12 aylık kümülatif verilere göre cari açık Temmuz'da 14,9 milyar USD ile Aralık 2018'den bu yana en yüksek düzeyinde gerçekleşti.

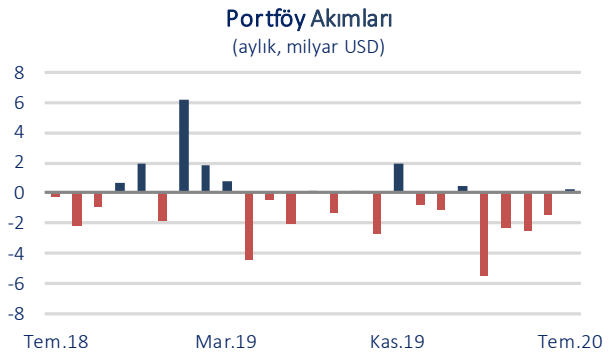
Doğrudan yatırımlar...

Haziran ayında sınırlı sermaye çıkışı (1 milyon USD) yaşanan net doğrudan yatırımlar kaleminde Temmuz ayında 226 milyon USD net sermaye girişi kaydedildi. Bu dönemde sermaye kaleminde gözlenen 831 milyon USD'lik net giriş, Aralık 2018'den bu yana kaydedilen en yüksek giriş oldu. Bu gelişmede bilgi ve iletişim sektörüne

yönelik 631 milyon USD'lik sermaye girişinin etkili olduğu görüldü.

Portföy yatırımlarında net giriş...

Mart ayından bu yana çıkış yaşanan portföy yatırımlarında Temmuz'da 254 milyon USD tutarında giriş kaydedildi. Yurt dışı yerleşikler hisse senedi ve DİBS piyasalarında sırasıyla 467 milyon USD ve 390 milyon USD tutarında net satış gerçekleştirdi. Bu dönemde yurtdışı yerleşiklerin 579 milyon USD'lik banka tahvili alımları portföy yatırımlarındaki girişi destekledi.

Haziran ayında 5,3 milyar USD net çıkışın ardından diğer yatırımlar kaleminde Temmuz ayında 3,2 milyar USD net giriş kaydedildi. Bu dönemde yurt içi bankaların yurt dışı muhabirlerindeki efektif ve mevduat varlıkları 1,2 milyar USD azalırken, yurt dışı bankaların yurt içindeki mevduatında 1,2 milyar USD'lik artış gözlemlendi. Temmuz ayında yurtdışından kısa vadeli borçlanmayı tercih eden bankacılık sektörünün uzun vadede borç geri ödeyicisi olduğu ve toplamda 73 milyon USD net borçlanma gerçekleştirdiği görüldü. Bu dönemde diğer sektörler ise yurtdışından sağlanan kredilerde her iki vadede de net geri ödeyici olarak 508 milyon USD geri ödeme gerçekleştirdi. Böylece, Temmuz ayı itibarıyla 12 aylık kümülatif bazda uzun vadeli borç çevirme oranı bankacılık sektöründe %78, diğer sektörlerde %74 oldu.

Türkiye'ye Net Sermaye Girişleri

	12 aylık kümülatif veriler (milyon USD)		Sermaye Girişlerinin Dağılımı (%)	
	Aralık 2019	Temmuz 2020	Aralık 2019	Temmuz 2020
Cari İşlemler Dengesi	8.830	-14.941	58,7	-
Toplam Net Yabancı Sermaye Girişi	4.970	-1.671	-	-
-Doğrudan Yatırımlar	5.863	4.306	39,0	10,1
-Portföy Yatırımları	-1.246	-15.397	-	-
-Diğer Yatırımlar	319	9.439	2,1	22,1
-Diğer	34	-19	0,2	-
Net Hata ve Noksan	-7.476	-12.431	-	-
Rezervler⁽¹⁾	-6.324	29.043	-	67,9

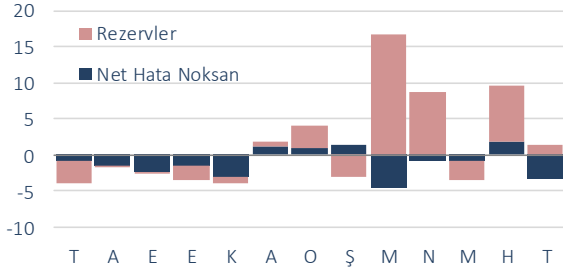
Not: Rakamlar yuvarlamadan ötürü toplamı vermeyebilir.

(1) Rezervler, toplam net sermaye girişleri ile cari denge arasındaki fark olup (-) değer rezerv artışını, (+) değer rezerv azalışını gösterir.

Rezerv varlıklar Temmuz'da 1,3 milyar USD azaldı.

Haziran ayında 7,7 milyar USD azalan rezerv varlıklar Temmuz ayında da 1,3 milyar USD geriledi. Böylece, yılın ilk 7 ayında rezerv varlıklardaki azalış 31,4 milyar USD'ye yükseldi. Temmuz ayında net hata ve noksan kaleminde de 3,2 milyar USD tutarında sermaye çıkışı yaşandı.

Rezervler ve Net Hata Noksanın Cari Açığın Finansmanına Katkısı
(aylık, milyar USD)

Beklentiler...

Ticaret Bakanlığı tarafından yayımlanan öncü dış ticaret verilerine göre, Ağustos ayında başlıca pazarımız Avrupa birliğindeki talep daralmasının etkisiyle ihracat yıllık bazda %5,74 azalırken, altın ithalatındaki hızlı artışın etkisiyle ithalat %20,64 yükseldi. Böylece, bu dönemde dış ticaret açığı yıllık bazda %169,7 genişledi. Son dönemde yapılan vergi düzenlemeleri ve TL'deki değer kaybının etkisiyle ithalatta gözlenecek yavaşlamanın ve geçen yılın altında seyreden petrol fiyatlarının cari dengedeki bozulmayı önümüzdeki aylarda bir miktar sınırlandıracağı düşünülüyor. Ayrıca, salgın nedeniyle ertelenen turizm sezonunun Kasım ayına kadar devam etmesi ve turizm gelirlerinin bir miktar toparlanması bekleniyor. Bununla birlikte, dünya genelinde vaka sayılarındaki artışın hız kesmemesi gerek dış ticaret gerekse turizm gelirleri üzerindeki belirsizliklerin ve cari açık üzerindeki baskıların devam edeceğine işaret ediyor.

Ödemeler Dengesi

(milyon USD)

	Temmuz 2020	Ocak - Temmuz 2019	2020	% Değişim	12 Aylık Kümülatif
Cari İşlemler Dengesi	-1.817	2.142	-21.629	-	-14.941
Dış Ticaret Dengesi	-1.853	-9.250	-20.116	117,5	-27.513
Hizmetler Dengesi	288	18.054	3.963	-78,0	22.957
Seyahat (net)	328	12.175	3.051	-74,9	16.595
Birincil Gelir Dengesi	-332	-6.943	-5.293	-23,8	-10.895
İkincil Gelir Dengesi	80	281	-183	-	510
Sermaye Hesabı	2	35	-18	-	-19
Finans Hesabı	-4.996	2.022	-26.757	-	-27.391
Doğrudan Yatırımlar (net)	-226	-3.711	-2.154	-42,0	-4.306
Portföy Yatırımları (net)	-254	-1.698	12.453	-	15.397
Net Varlık Edinimi	-606	3.212	-1.693	-	-251
Net Yükümlülük Oluşumu	-352	4.910	-14.146	-	-15.648
Hisse Senetleri	-467	946	-4.437	-	-4.977
Borç Senetleri	115	3.964	-9.709	-	-10.671
Diğer Yatırımlar (net)	-3.233	3.465	-5.655	-	-9.439
Efektif ve Mevduatlar	-3.115	3.207	-13.154	-	-20.867
Net Varlık Edinimi	-1.165	9.577	1.428	-85,1	-327
Net Yükümlülük Oluşumu	1.950	6.370	14.582	128,9	20.540
Merkez Bankası	560	544	11.773	2.064,2	13.724
Bankalar	1.390	5.826	2.809	-51,8	6.816
Yurt Dışı Bankalar	1.168	3.357	1.605	-52,2	4.483
Yabancı Para	430	2.973	-1.585	-	1.243
Türk Lirası	738	384	3.190	730,7	3.240
Yurt Dışı Kişiler	222	2.469	1.204	-51,2	2.333
Krediler	356	8.580	7.624	-11,1	16.605
Net Varlık Edinimi	-42	-54	-202	274,1	220
Net Yükümlülük Oluşumu	-398	-8.634	-7.826	-9,4	-16.385
Bankacılık Sektörü	73	-6.481	-3.704	-42,8	-8.557
Bankacılık Dışı Sektörler	-508	-1.595	-3.760	135,7	-7.098
Ticari Krediler	-472	-8.286	-115	-98,6	-5.243
Diğer Varlıklar ve Yükümlülükler	-2	-36	-10	-72,2	66
Rezerv Varlıklar (net)	-1.283	3.966	-31.401	-	-29.043
Net Hata ve Noksan	-3.181	-155	-5.110	3.196,8	-12.431

Kaynak: TCMB, Ticaret Bakanlığı, Datastream

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bařekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

Gamze Can
Uzman

gamze.can@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

İlkim Bengisu Tuncer
Uzman Yardımcısı
bengisu.tuncer@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya
Müdür Yardımcısı
dilek.kaya@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.